

HISTORY OF PUNJAB (1799–1966)

Semester - VI

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 75

Note : Attempt two questions each from Section A and B carrying 12 marks each. Section C is compulsory carrying 27 marks in all.

Section - A

1. Discuss the causes to achieve the power of Ranjit Singh. 12
2. How Ranjit Singh conquered Multan and also discuss its results. 12
3. What were the respective advantages derived by Ranjit Singh and the British from the Treaty of Amritsar ? 12
4. Discuss the central and provincial administration of Ranjit Singh. 12

Section - B

5. Write in detail the effects of the 2nd Anglo-Sikh War. 12
6. Give an account of the reform in the administration by John Lawrence in Punjab. 12
7. Give the historial description of Gurudwara Reform movement. 12
8. Describe the contribution of Akalis to Punjabi Suba Morcha. 12

Section - C (Compulsory)

9. (a) Write short answers :

1. Phulkian Misl.	2. Conquest of Kashmir.
3. Metcalfi mission.	4. Daftari-Toshakhana.
5. Who was Broadfoot ?	6. Henry Lawrence.
7. Baba Ram Singh.	8. Sachar Formula.

8×2=16

(b) Show in the map of Punjab, Kingdom of Ranjit Singh OR place of Second Anglo-Sikh war and also write explanatory note.
(For Blind Students in lieu of Map)
Write short notes on :

1. Yusuf Ali Khan Mission
3. Gurmatta

2. Daftar-i-Roznamacha
4. West Punjab.

11

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉਥੋਂ ਅਤੇ ਅਵਚੰਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਦਿੱਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਝ 27 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਭਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।	12
2. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੱਸੋ।	12
3. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਏ?	12
4. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।	12

ਭਾਗ - ਅ

5. ਦੂਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਉਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।	12
6. ਜੰਹਨ ਲਾਰੰਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।	12
7. ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਾਲ ਦਿਓ।	12
8. ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੌਰਚਾ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।	12

ਭਾਗ - ਬ

(ਲਾਜ਼ਮੀ)

9. (a) ਸੰਖੇਪ ਉਤੱਤਰ ਲਿਖੋ:
1. ਫੁਲਕੀਆ ਮਿਸਲ।
3. ਮੈਟਕਾਫ ਮਿਸ਼ਨ।
5. ਬਰੋਡਫੁਟ ਕੋਣ ਸੀ?
7. ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ।	2. ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਜਿੱਤ।
4. ਦਫਤਰ-ਏ-ਤੋਸ਼ਾਖਾਨਾਂ।
6. ਹੈਨਰੀ ਲਾਰੈਂਸ।
8. ਸੱਚਰ ਫਾਰਮੂਲਾ।	$8 \times 2 = 16$
(b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸੇ ਉਪਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਸਿੱਖ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ।		

(ਅਨ੍ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਕਸੇ ਦੀ ਥਾਂ)

ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

1. ਯੂਸਫ ਅਲੀ ਖਾਂ ਮਿਸ਼ਨ	2. ਦਫਤਰ-ਏ-ਰੋਜਨਾਮਚਾ
3. ਗੁਰਮਤਾ	4. ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ।

11